

In Memoriam - prof.dr. Ovidiu-Alexandru Băjenaru

Prof. univ. dr. Ovidiu Alexandru Băjenaru (n. 1957-2020) a fost una dintre cele mai importante personalități ale neurologiei românești contemporane. Medic primar neurolog, profesor universitar din 1999, membru corespondent al Academiei Române, director la Departamentului de Neuroștiințe Clinice din Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București și Șef al Departamentului de Neurologie al Spitalului Universitar de Urgență București.

Anul 2001 a adus reînființarea Societății de Neurologie din România (după desființarea acesteia în 1946) unde prof. Ovidiu Băjenaru, din poziția de președinte-fondator al Societății de Neurologie din România, a condus Societatea timp de 12 ani. În această calitate a contribuit în mod determinant la dezvoltarea activității științifice și de învățământ în neurologie nu numai din București, dar și din celelalte centre universitare din România, facilitând formarea unei viziuni unitare în neurologia clinică din România în concordanță cu evoluția acesteia pe plan internațional, având ca bază schimbările conceptuale determinate de progresele foarte mari în neuroștiințe și tehnologiile medicale moderne, integrate pe baza formării clinice tradiționale. După încheierea ultimului mandat în 2013 a fost declarat Președinte de Onoare *Ad Vitam* al SNR.

Profesorul Ovidiu Băjenaru a fost membru corespondent al Academiei Române (din 2016), dar și membru al Grupului Român de Cercetare a Creierului (din 2016), membru în Biroul Secției Medicale (din 2018), membru al Academiei de Științe Medicale (din 2013).

Profesorul Ovidiu Băjenaru a reprezentat România la cele mai înalte foruri medicale. Domnia sa a reprezentat oficial România la Federația Mondială de Neurologie (din 2001), European Stroke Organization, UEMS - Section Board of Neurology - ca reprezentant permanent al României (din 2008).

Principalele domenii de interes ale Prof. Băjenaru au fost bolile neurodegenerative (în particular boala Parkinson și boala Alzheimer), distoniile musculare și alte anomalii de comportament motor, bolile cerebro-vasculare, scleroza multiplă și patologia somnului în bolile neurologice și în bolile medicale devenind astfel o autoritate în domeniu.

Profesorul Băjenaru a coordonat din 2006 grupul medical interdisciplinar (neurologie, neurochirurgie, imagistică medicală) din Spitalul Universitar de Urgență București pentru tratamentul prin stimulare cerebrală profundă pentru boala Parkinson, din 2009 primul grup medical din România pentru tratamentul intervențional pentru epilepsie și din 2014 al programele naționale de sănătate pentru domeniul bolilor neurologice, ale CNAS și Ministerului Sănătății din România. În perioada 2008-2014 a fost Președinte al Comisiei de Neurologie și Neurologie Pediatrică din cadrul Ministerului Sănătății din România.

Printre contribuțiile originale aduse în neurologie menționăm fundamentarea și utilizarea pentru prima dată în România (oficial în 1993, cu ocazia susținerii tezei de doctorat în științe medicale) a conceptului de “tulburare cognitivă incipientă” la pacienții cu boli cerebrovasculare și coronariene care dezvoltă tulburări neurocognitive ca stare premergătoare dezvoltării unui sindrom demential. A promovat sistematic implementarea în activitatea curentă a medicilor neurologi din România, a evaluării neurocognitive sistematice ca parte a examinării neurologice la pacienții cu afecțiuni neurologice și vasculare, precum și a tratamentului acestora. A realizat primul studiu de conectomică a creierului din România, în condițiile unei afecțiuni neurologice (Boala Parkinson).

Profesorul Băjenaru a fost un promotor al conceptului de neuroreabilitare funcțională după accidentele vasculare cerebrale și alte afecțiuni neurologice (în special boala Parkinson și distoniile neuromusculare) ca parte integrantă a terapiei curative și de prevenție secundară specifică fiecărui tip de afecțiune neurologică și evaluării riscurilor globale (vascular, cardiorespirator, metabolic, deteriorare neurologică, etc.) la pacienții cu boli neurologice, dar care să integreze și comorbiditățile, și factorii socio-familiali în vederea personalizării atitudinii terapeutice și armonizării acesteia cu ghidurile și protocoalele terapeutice internaționale.

O mare parte a eforturilor Profesorului Băjenaru au fost concentrate asupra pregătirii și creșterii viitoarelor generații de medici. În acest sens a susținut și încurajat accesul la un număr impresionant de granturi de cercetare și stagii de formare profesională mai ales în marile centre din Europa, în baza unei strânse colaborări în special cu ENS (European Neurological Society - devenită ulterior European Academy of Neurology), precum și participarea unui număr foarte mare de tineri neurologi la manifestări științifice internaționale (cursuri, școli de vară internaționale).

Sub coordonarea Profesorului Băjenaru, s-a format o școală modernă de învățământ și cercetare în neurologia clinică: în prezent Prof. Dr. Bogdan Popescu, Conf. Dr. Cristina Tiu și Conf. Dr. Cristina Panea fiind fost rezidenți ai domniei sale. Toți trei sunt în prezent șefii secțiilor clinice de Neurologie din București de la Spitalul Colentina, Spitalul Municipal, respectiv Spitalul Elias.

Activitatea științifică cuprinde peste 500 de prezentări la manifestații naționale și internaționale, peste 50 de studii clinice multicentrice internaționale în calitate de investigator principal.

Pe parcursul carierei a primit numeroase premii care certifică efortul depus și dedicarea incontestabilă în sprijinirea celor în nevoie. Printre premile și distincțiile primite amintim Premiul Patriarhiei Române „100 de ani de Medicină Modernă în capitala României unite” (2018), Premiul de excelență pentru întreaga activitate în domeniul Neurologiei din România al Fundației Academice (2016), Premiul de excelență pentru întreaga activitate al Fundației “Prof. Dr. Marin Voiculescu” (2015), Premiu de Excelență al International Brain Foundation și Academia de Științe Medicale din România - pentru activitatea în domeniul neurologiei din România, (2014); Doctor Honoris Causa al Universității „Ovidius” din Constanța, România (2006); Premiul de Excelență în Neurologie în România - pentru activitatea științifică și educațională la nivel național, 2005, 2006 și 2011; Premiul Societății de Medicină Internă din România pentru cel mai activ colaborator științific dintr-o specialitate înrudită, 2008,2012; Excellency prize of the International Society for the Study of Neuroprotection and Neuroplasticity, 2011; Premiul de Excelență pentru activitate medicală acordat de Ministerul Sănătății din România în 2015.

Profesorul Băjenaru a fost și va rămâne un pilon important, reprezentativ al mediului academic național datorită dezvoltării și progresului adus învățământului medical și de cercetare din România.

Rămas bun, distins coleg și prieten!

Biroul Prezidiului Academiei Române

Secția de Științe Medicale a Academiei Române